

KORAK VODITELJA – VIŠJI VOD

Katarina Pavlinič, Simpatična čebela, Komenda 1

Sopotnik: Izidor Bitenc, Gobčni volk, Komenda 1

Komenda, 29. februar 2012

Uvod

Moja skavtska pot se je začela leta 2002, spomladi sem dala obljubo in po nekaj letih, še kot klanovka prvič malo okusila delo voditelja na služenju pri volčičih. Naslednje leto sem bila na služenju v četi, potem pa po prihodu v SKVO dve leti pomočnica četovodje. Letošnje leto sem četovodkinja. Na Taborni šoli metode IV sem bila leta 2010 v Volarjah pri Tolminu.

Naša četa ima po zaslugi močne tradicije in odličnih voditeljev, precej dobre temelje in zato odločitev za korak ni bila tako lahka. Vseeno pa se je tema hitro ponudila, saj višjem vodu že nekaj let nismo posvečali večje pozornosti. Poleg tega smo imeli močan višji vod (9 skavtov), ki so si želeli (in potrebovali) dodatno pozornost.

Konkretnih izkušenj z višjim vodom nismo imeli, sem se pa sama spomnila nekaterih aktivnosti, ki smo jih imeli samo za vodnike in podvodnike, ko sem bila še sama v četi. Veliko idej in nasvetov sem dobila tudi ob pogovoru z voditelji IV iz drugih stegov, s sovoditelji in nekaterimi bivšimi voditelji.

Kaj je višji vod?

Str 87, Dvigni peruti: »Višji vod pripravlja starejše člane čete na odhod oz. prehod v noviciat in ponuja dodatne možnosti osebnega poglobljanja in prevzemanja odgovornosti.« Gre za bolj osebno izkušnjo, voditelj je bolj v vlogi spremljevalca, lahko predlaga dejavnosti, a najbolje je če se stvari odvijajo na pobudo višjega voda. Višji vod nima rednih sestankov, nima posebne vloge v četi, namenjen je predvsem rasti posameznikov. Paziti je treba da višji vod ne uničuje vodov, ne jemlje časa četi. V višjem vodu enakovredno sodelujejo dekleta in fantje, učijo se prijateljstva med spoloma.

Kdo bi bil v višjem vodu?

9 skavtov: Magdalena, Mojca, Tjaša, Polona, Rok, Gašper, David, Žiga K., Žiga R.

Analiza stanja

Imamo devet petnajstletnikov, od tega dva vodnika. Tisti pa, ki so letos le »starešine« imajo morda občutek, da nimajo kake pomembne vloge v vodu. Med seboj so si izjemno različni, kot skupina so nekateri zelo povezani, so pa izjeme. Skavtsko znanje je precej na visokem nivoju, imajo veliko izkušenj, saj so že dolgo v četi. Pri nekaterih je premalo motivacije in mogoče nevarnost slabe družbe in alkohola. Imajo veliko različnih talentov, ki bi jih lahko

izkoristili, pa mogoče nimajo interesa, priložnosti oz. jim ni v izziv. Nekateri na srečanjih voda motijo delo vodnika oz. bi bilo vodniku včasih lažje, če jih ne bi bilo zraven.

»Višji vod« je v marsičem zgled mlajšim in jih posnemajo ter jim zaupajo, zdijo se jim »kul«.

Paziti je torej treba, da bodo pravi zgled; najbolje bi bilo, če bi se višji vod zavedel odgovornosti, ki jo s tem nosijo, in bi se trudili učiti mlajše.

Ideje za dejavnosti višjega voda:

*udeležba na prednovoletni zabavi

*gremo v Ljubljano po Lučko miru in na čaj/kavo potem

*pripravijo kake delavnice za mlajše – ne tipično skavtsko znanje, ampak kake nove spretnosti.

*pripravijo kak zahtevnejši izziv (na zimovanju, taboru)

*pogovarjamo se o tem, kako vidijo svojo skavtsko pot v prihodnosti

*tehnična pomoč za Orientacijo Sever – če bo kej za pripraviti pred samim projektom

*Ideja je da se jih pri kaki aktivnosti (npr. gradnja tabornih zgradb) vzame iz voda in se jim da zahtevnejšo nalogo. Npr. da oni naredijo zahtevnejšo zgradbo. Tako bi jim delo bilo v izziv, obenem pa bi mlajši člani voda utrdili zaupanje v svoje lastne sposobnosti. O tem bi se bilo treba pogovoriti z ostalimi voditelji.

Kaj želim doseči z višjim vodom?

- 1. Pomagati skavtom pri osebni rasti z bolj osebnim spremljanjem.*
- 2. Vzgoja za odgovornost, iznajdljivost in trud.*
- 3. Razvijanje sposobnosti in priprava na delo v noviciatu.*
- 4. Dejavno uporablanje znanja na skavtskih aktivnostih ter posredovanje mlajšim.*
- 5. Potrditev njihove samozavesti in da se bodo znali sami odločati*
- 6. Čut do mlajših skavtov, da so jim zgled.*
- 7. Okrepiti zavedanje, da je od njih odvisno, kako fajn se bodo imeli pri skavtih in da sami dajejo pobudo za srečanja.*

Namen

Okrepiti samozavest in zavzetost skavtov s tem, da jim postavljamo izzive in odgovornost, hkrati pa poskrbeti, da skavti ne bodo le obveznost, ampak tudi zabava.

Cilja

1. Z vsaj tremi neformalnimi srečanji povezati skupino in jim dati dodatno motivacijo.
2. Narediti nekaj za celo četo ali steg (bomo videli po potrebi), pobuda bo z njihove strani.

Izvedba

Idejo višjega voda smo predstavili malo po začetku skavtskega leta, ko so vodi že začeli funkcionirati. Po srečanju čete smo se zbrali in višji vod je bil za to, da začnemo tako, da gremo po Luč miru iz Betlehema. Manjkala sta dva skavta, bilo jih je sedem, spremljale smo jih tri voditeljice. Namen srečanja je bilo predstaviti, kaj višji vod sploh je, identifikacija (ime višjega voda) in neformalno druženje z načrtovanjem nadaljnjih aktivnosti.

V skupinah po dva ali trije so odšli na kratko orientacijo po Ljubljani, vmes pa so jih čakale naloge (glej prilogo 1. srečanje višjega voda). Ko so prišli nazaj, smo se udeležili sprejema, nato pa smo šli na čaj. Pogovorili smo se o imenu, a nismo našli skupne rešitve, zato smo se strinjali, da to temo dorečemo naslednjič. Skavti so omenili, da nimajo veliko časa, tako da smo naše načrte omejili bolj na neformalno druženje in pomoč pri kaki skavtski aktivnosti. Ideje za druženje so bile adrenalinski park, kino, morje, sankanje, ... Zaenkrat smo se dogovorili, da Tjaša in Mojca pripravita prvo neformalno srečanje in takoj ko zapade sneg, se gremo sankat. Razdelili smo tudi ostale dvojice, nismo pa še določili aktivnosti.

V decembru sem puncici nekajkrat spodbudila za pripravo srečanja, a so bili menda vedno prezaposleni, tako da do tega nikoli ni prišlo.

V februarju so dobili nalogo pripraviti kratek izziv za četo na zimovanju. (glej sporočilo za višji vod 1). Ker je bila izvedba popolnoma prepuščena njim, sem jih le spodbudila in nato spremljala njihovo delo. Dvakrat so se dobili in pripravili izziv, vendar nekateri niso sodelovali pri pripravi. Izziv je bil izpeljan v redu in voditelji smo jih pohvalili ter spodbudili za naprej. Neformalnega druženja se ni nikomur dalo pripraviti, siliti pa jih nisem želela.

Marca so dobili naslednje sporočilo (glej Sporočilo za višji vod 2), a odziva skoraj ni bilo. V živo smo se nato dogovorili, da pridejo pomagat klanu graditi jambor za Orientacijo Sever. Zadnji dan so skoraj vsi odpovedali, prišli so trije fantje, ki pa so zelo zagnano delali.

Aprila smo šli skupaj na Zlato žabo, bilo je fajn, a nas je bilo samo pet. Za obljube so pripravili izziv za novince in ga tudi v redu izpeljali. Nekako še vedno niso delovali kot skupina, zelo so si različni.

Za tabor smo se pogovorili in strinjali so se, da bi imeli oni celoten dan. Voditelji smo določili da morajo imeti veliko igro, popoldne po želji in večer. Razdelili so si naloge, nekateri so svoje delo pripravili korektno, drugi sploh ne, ali pa zelo na hitro. Na samem taboru so imeli probleme s komunikacijo. Fantje so »oblast« vzeli preveč resno in so vsepovprek dajali kazni, členar v katerem so spali, je bil obupno razmetan, stvari niso lepo tekle. Magdaleno so določili, da vodi dan, vendar je niso upoštevali, ko je kaj predlagala oz. dala navodila. Sredi dneva smo morali zagroziti, da bomo prekinili dan brez voditeljev, če ne bodo sodelovali in upoštevali navodil. Magdalena je dvakrat jokala, ker je fantje niso upoštevali, ostali četi dan ni bil všeč. Trije so bili popolnoma pasivni in niso pripravili nič, nekaj se jih je trudilo, a ne ravno uspešno.

Preverba

Škoda je, da ni prišlo do nobenega neformalnega srečanja, razen Zlate žabe in se tako nismo veliko družili.

Glede samega višjega voda so bili občutki zelo mešani. Sama skupina je bila izjemno neodzivna, tako da je navdušenje tudi z moje strani počasi plahnelo. Tako je bilo premalo pobude z obeh strani in višji vod ni deloval, kot naj bi in kot smo si želeli. Razlogov je več: pomanjkanje časa in volje, nezainteresiranost, pasivnost nekaterih že po karakterju (z nekaterimi smo imeli probleme že, ko so bili vodniki), želja po druženju v okviru skavtov ni bila dovolj velika (nekateri so se veliko družili izven skavtov). Včasih sem dobila tudi občutek, da bi (predvsem fantje) za spremljevalca raje imeli enega od moških voditeljev.

Nekateri so zelo povezana skupina, nekateri pa se nikakor ne vključijo. Polona, ki je najbolj izstopala, je nehala hoditi k skavtom, za nekaj časa je nehala tudi Žiga K.. Tjaša, ki je povezovalni element skupine, je zelo veliko manjkala. Mojca je zelo pasivna in se ji ni dalo nič. Magdalena je pripravljena na vse, a v družbi fantov ni imela besede oz. avtoritete, nekako so jo utišali. Žiga R. in David sta sicer naredila, če je bilo kaj potrebno, vendar nič več kot to. Rok jenekajkrat vlekel skupino naprej, a včasih tudi rušil vzdušje. Jaz sem velikokrat bila raje tiho, da ne bi »težila«, a nekako nismo našli skupnega jezika.

Zaključek

Skupina se sicer je povezala, a ne ravno s pomočjo višjega voda. Po mojem mnenju namen na žalost ni bil dosežen, krivda pa je tako na moji, kot na njihovi strani. Sama sem si korak predstavljala veliko bolj preprosto in sem imela previsoka pričakovanja, zato je bilo tudi razočaranje včasih večje.

V letošnjem letu (moj korak je potekal lansko leto) je skupina višjega voda (letošnjega) povsem drugačna, bolj odzivna in pripravljena, vendar se zaradi manjšega števila voditeljev in pomanjkanja časa na žalost nismo bolj načrtno lotili dela z višjim vodom, tako da moj korak ni prinesel bistvene spremembe. Upam, da bomo to uspeli spremeniti prihodnje leto. Četa kot sama je višji vod zaznavala večinoma pozitivno, saj so popestrili program z izzivi in niso bili vključeni v ostalo dogajanje. Višji vod po mojem mnenju (nismo naredili preverbe) ni čutil da bi kaj bilo narobe, saj niso vedeli za moje cilje in pričakovanja. Z večino sem imela ob koncu leta v redu odnos, z nekaterimi zelo prijateljski, z drugimi smo si bili dlje. Ne morem trditi, da je bil moj korak uspešen, popolnoma uspešen pa tudi ne.

Osebni napredek

Pri koraku sem se naučila, da se ne smem zbiti zahtevnejših izzivov (kar je ta skupina meni vsekakor bila), ne smem pričakovati, da se bo vse izšlo po načrtih, predvsem pa to, da ne smem tako hitro obupati. Moja največja napaka čez celoten korak je bila, da se nisem dovolj trudila in sem pustila, da mi je nekaj neuspehov vzelo voljo. Zaznala sem tudi, da sem višji vod morda obravnavala kot mlajše izvidnike, a bi morala delati malo bolj po metodi PP. Težko mi je bilo biti hkrati voditeljica čete (vloga voditeljice kot starejše sestre) in voditeljica višjega voda (bolj vloga prijatelja in spremljevalca). Ravno ta dvojnost (po eni strani »težiš«, ko je kaj narobe, po drugi strani se poskušaš družiti z njimi) nas je ločevala oz. nisem znala vzpostaviti obojega hkrati. Pozabljala sem tudi vključiti sovoditelje v višji vod, prevečkrat sem imela občutek, da je to samo moj projekt. Vsekakor sem se naučila veliko, čeprav cilji niso uspeli.

Priporočila za voditelje

Višji vod je zelo odvisen od skupine, ta pa je vsako leto zelo različna. Metode dela in aktivnosti, uporabljene z enim višjim vodom, lahko pri drugem popolnoma zatajijo.

Z višjim vodom je treba vzpostaviti prijateljski odnos.

Bistvena pri višjem vodu je motivacija (za težje izzive, za učenje mlajših, za nadaljevanje skavtske poti).

1. srečanje višjega voda, nedelja 12.12.2010

15.00 gremo iz Komende,

trije voditelji in Mojca, Polona, Žiga R., Rok, David, Gašper, Tjaša (manjkata Magdalena in Žiga K.)

gremo v stolnico k maši, na program o LMB, na hitro spoznamo kaj je višji vod, potem pa še na čaj.

Po tri in štiri jih damo v skupine in se odpravijo na pot po Ljubljani (ne daleč) na poti jih čakajo štiri točke. Dobijo tudi list in svinčnike, da lahko kaj zapišejo.

1. točka

Dragi višji vod,

Magdalena, Mojca, Tjaša, Polona, Rok, Gašper, David, Žiga in Žiga!

Ste edinstveni. Ker ste vi, ker ste prvi in ker ste redki. Do sedaj se naši četi še ni zgodilo, da bi bil višji vod in tudi redkokatera četa v Sloveniji ga ima možnost imeti. Večinoma gre za najboljše čete. ☺ To pa tudi pomeni, da tako, kot boste zastavili višji vod vi, tako se bo večina kasnejših naših višjih vodov zgledovala ali primerjala po vas.

Višji vod v četi še ni kot noviciat, je pa majhna priprava nanj.

Ker ste najstarejši v četi in večinoma že dolgo skavti, vam je morda včasih že malo sitno druženje z mlajšimi, s katerimi ste skupaj v četi in zaradi katerih je nivo aktivnosti in pogovorov dostikrat prilagojen njihovi starosti, vi pa se mogoče malo dolgočασite. Zato je višji vod priložnost za vas, da imate program v četi bolj na vašem, višjem nivoju.

V srednji šoli imate najbrž več obveznosti kot prej in zato si ne želimo da bi bila to še ena več. Tako moramo aktivnosti in čas, namenjen višjemu vodu, temu primerno prilagoditi. Naš namen je tako imeti se fino in biti na nam primernem nivoju, kolikor nam pač čas to dopušča, nikakor pa ne sme biti v dodatno breme, ki bi vzelo preveč časa.

Višji vod ste vsi 1. letniki + voditelji čete. Za srečanja se sprotno dogovarjamo, predvsem so to aktivnosti, ki nas veselijo, in ki ne bi bile primerne za celo četo. V povprečju imamo lahko eno srečanje na mesec, če pa nam čas ne dopušča, pa tudi manj. Velja seveda tudi obratno. Včasih bomo tudi kaj pripravili za druge skavte v četi ali stegu.

Predvsem pa programa višjega voda ne pripravljamo več samo voditelji, ampak se skupaj zmenimo, organiziramo za stvari, ki vas veselijo. Voditelji vam nudimo vso potrebno podporo in pomoč, ki jo potrebujete, pobuda pa je predvsem na vas.

Toliko za začetek. Bodite pripravljeni in srečno pot!

2. točka: Ime višjega voda

Izbrati si moramo svoje ime, ki nas bo povezalo. To ime ni več nujno vezano samo na žival, tudi ne na nekdanje ali obstoječe vod. Lahko je tudi sestavljeno iz več besed, je pa fino, da je tako, da nam bo všeč vsem in se bomo s svojim karakterjem našli v njem.

Vaša prva naloga je, da na tej točki razmislite o našem imenu in napišete nekaj predlogov. Danes bomo poskusili izbrati naše ime.

Ko končate z razmislekom in ste našli nekaj idej, lahko nadaljujete na 3. točko. Najbrž nam ni treba omenjati, da vam zaupamo, da niste več na ravni ostalih v četi, ki se jim nalog ne da narediti in rajši na koncu nekaj zbluzijo. Tukaj ni važen več čas, ki nam ga naloga vzame, važno je, da smo z njo zadovoljni. Rezultati našega dela so torej ogledalo nas samih.

3. točka: Aktivnosti višjega voda

Kot že rečeno na prvi točki, nam bo višji vod predvsem v užitek. Verjetno za veliko srečanj/aktivnosti v celem letu ne bo časa, zato naj bodo vsaj tista takšna, da bomo v njih maksimalno uživali.

Ta srečanja/aktivnosti so lahko fizične aktivnosti, družabna srečanja, zabavna druženja, opravljanje skupne veščine, turistični izleti, obisk posebnih ljudi, kakšne skavtske aktivnosti, ki se dogaja v našem Združenju ali kakšne druge aktivnosti, ples, kino, gledališče ...

Vaša naloga je tudi, da ste kot najstarejši zgled mlajšim in ponos naše čete, zato razmislite o tem, kaj imate vi in lahko daste mlajšim (talenti, izkušnje, več znanja,...). Včasih je treba pripraviti kak izziv, pa bi voditeljem prav prišla kakšna ideja, pomoč pri izvedbi ali pa bi nam manjkala kakšna nora aktivnost. Ste pripravljeni kaj takega pripraviti za vaše mlajše soskavte?

Voditelji vam ne bomo rekli, kaj in koliko moramo imeti, tukaj je vse odvisno od vas in vaših želja, se vam bomo pa z veseljem pridružili oz. vam pomagali pri izvedbi.

Vaša tretja naloga je, da napišete ideje/želje, kaj bi počeli na teh naših srečanjih in ko se vrnete nazaj, bomo skupaj izbrali nekaj najboljših, kakšna ideja pa bo verjetno prišla tudi spotoma, med letom.

4. točka

Dober tek! 😊

Sedaj se lahko vrnete na začetek poti.

Lep pozdrav vsem! (17.2. 2011)

Že kar nekaj časa je od tega ko smo bili v Ljubljani. Vmes smo se sicer videli, a ne kot višji vod. Na žalost ni prišlo do sankanja kot smo se zmenili, ampak upam da nam po zimovanju vseeno uspe kako srečanje. Rekli ste da vam je še najljubše, če se slišimo preko maila.

Sedaj pa imam za vas nalogo in sicer pripravo izziva za četo na začetku zimovanja. Izziv bo ob osmih zvečer v četrtek in naj bi trajal približno pol ure. Bodite pozorni na to da je ob osmih že tema. Naj bo čimbolj izviren, zabaven, lahko tudi malce bolj zahteven. Na zimovanju nas bo približno 30. Ostalo je prepuščeno vam. :)

Najbolje je da se čimprej dogovorite za srečanje in se tam vsi skupaj zmenite kako bo in si razdelite delo. Mogoče bi bilo fajn celo da eden ali dva prevzameta voditeljsko vlogo in poskrbita, da se dobite. Če ne gre čez vikend bo zagotovo šlo naslednji teden, ko imate počitnice. Če imate kakšno vprašanje, pa me lahko pokličete ali pišete.

Naj vam dobro uspe in lepe počitnice!

Katarina

Najbrž sicer imate številke, ampak če jih slučajno kdo nima, za tiste ki vas v Ljubljani ni bilo pa prilagam še razlago kaj višji vod sploh je.

Magdalena 041 921 356

Mojca 041 622 412

Tjaša 051 881 680

Polona 031 241 351

Rok 031 299 156

Gašper 040 216 305

David 041 815 553

Žiga R. 070 310 123

Žiga K. 030 390 199

Živjo! (14.3.2011)

Spet jaz. :)

Najprej pohvala za fajn izpeljan izziv na zimovanju. Nekaterim sem že rekla, ampak mislim da je prav, da vas pohvalim še vse skupaj. Meni in Benu je bil izziv všeč, očitno pa tudi ostalim v četi, saj ste na

preverbi v povprečju dobili fajn oceno 4-5 in en kup pozitivnih komentarjev. Nekaj je bilo seveda negativnih (fuuuuuj, slina na čokoladi! ;)), ampak to je le zagotovilo, da se bodo izziv zapomnili.

Na začetku smo se pogovarjali o tem, kaj bomo počeli čez leto.

Jaz predlagam v aprilu eno neformalno srečanje in sicer da gremo skupaj na Zlato žabo. To bo 9. aprila ob sedmih zvečer. Čez dan bomo sicer imeli že čiščenje fevda, tako da bodo filmčki nagrada za pridno delo. :) Ste za? Gremo gledat kako bomo spet zmagali?

Imam pa še eno vprašanje. Pogovarjali smo se da vam velikokrat v četi stvari niso več v izziv. Za vas imam nekaj drugačnega. :) Klan si je letos zadal med cilje tudi zgraditi nekaj nenavadnih, boljših, zahtevnejših tabornih zgradb. Ker letos gostimo Orientacijo Sever jih bomo takrat na fevdu pokazali še ostalim in obdržali do obljub. Prosijo pa za pomoč zagnanih skavtov in tu nastopite vi. :) Tam se boste dogovorili ali želite narediti svojo stavbo ali pa pomagati pri gradnji klanovcem. Prvič bodo gradili to soboto ob osmih zjutraj, drugič pa v petek, 25. marca popoldne - dan pred orientacijo. Če lahko, pridite vsaj za nekaj časa. Potrebuje se tako fante kot punce, obljublja pa se da bo zabavno. :) Kdo bo prišel?

Torej, za spremembo nujno prosim za odgovor do srede, lahko tudi na sms.

Si za to da gremo skupaj na Zlato žabo?

Prideš ta petek na fevd?

Lep teden!

Katarina